

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5274/2019
22.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Соња Поповић, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3186/19 од 03.09.2019. године, у седници одржаној 22.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3186/19 од 03.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, П 368/2017 од 28.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати 10.673.466,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.05.2019. године до исплате, као и трошкове поступка у висини од 606.205,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да са вишком захтева преко досуђене законске затезне камате на досуђене трошкове поступка од дана извршности пресуде до исплате па до тражене законске затезне камате на ове износе почев од пресуђења па до исплате, тужилца је одбијена.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3186/19 од 03.09.2019. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена. Ставом другим изреке, првостепена пресуда потврђена је у побијаном усвајајућем делу из става 2. изреке за износ од 7.880.575,73 динара, са законском затезном каматом од 28.05.2019. године до исплате, а жалба туженог у овом делу одбијена. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом побијаном усвајајућем делу, тако што је одбијен део захтева за исплату 2.792.890,27 динара, са законском затезном каматом од 28.05.2019. године до исплате, као и у делу одлуке о трошковима поступка утолико што је досуђени износ од 606.205,00 динара снижен на износ од 524.611,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужилца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка, које су чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП прописане као разлог за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је сувласник са 243/587 дела парцеле број .../... уписане у ЛН ... 409 м2 и сувласник са 242/360 дела парцеле број .../... уписане у ЛН ..., чија је површина 360 м2, све у КО Предметне парцеле су према планским документима туженог ушле у састав Улице ... у ..., и то парцела број .../... са површином од 406 м2, парцела број .../... у целости (409 м2), а парцела број .../... са површином од 250 м2. Делови парцела .../... и .../..., који нису ушли у састав улице, ограђени су и функционално се користе са парцелама број .../..., .../... и .../..., које нису власништво тужиле и представљају окућнице тих парцела. Делови предметних парцела које су ушле у састав улице ..., комплетно су опремљене водоводном, електроенергетском, телекомуникационом и гасном инфраструктуром, док је саобраћајна површина изграђена од асвалтног застора. Тржишна вредност предметних парцела је 100 евра по 1м2, односно 11.939,00 динара, обрачунато по средњем курсу НБС за еврo на дан доношења првостепене пресуде.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да тужила има право на тражену новчану накнаду због фактички извршене експропријације предметних парцела и да је тужени у обавези да тужили плати накнаду по тржишној вредности предметних парцела.

Чланом 2. ставом 1. тачком 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 47/03) било је прописано да је јавна површина простор утврђен планом за објекте чије је коришћење, односно изградња од општег интереса, у складу са прописима о експропријацији (јавни путеви, паркови, тргови, улице као и друге површине у складу са посебним законом). Чланом 2. ставом 1. тачком 6. сада важећег Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 72/09) прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу јавних објеката или јавних површина за које се утврђује општи интерес у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и друго).

Чланом 10. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр.72/11) ставом 2. прописано је да добрима у општој употреби и јавној својини у смислу тог закона се сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом – јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, пружи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др. Према ставу 7. истог члана добра у општој употреби су у својини Републике Србије изузев путева другог

реда који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе као изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део ауто-пута или државног пута 1. и 2. реда) и тргова и јавних површина који су у својини јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

Предметне парцеле су према планским документима туженог ушле састав Улице ... у ..., и то парцела број .../... .../... са површином од 250 м². Како је то земљиште планским актом јединице локалне самоуправе било одређено за улицу, то земљиште је по сили закона постало средство јавне својине, са којих разлога је тужени био у обавези да земљиште, које је постало средство јавне својине експроприше, ради привођења намени предвиђеној урбанистичким планом и да за то исплати одговарајући накнаду. Предметно земљиште није експроприсано, већ је фактички приведено намени одређеној планским актом, с обзиром на то да се користи као улица – јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља, на који начин је извршена фактичка експропријација, која управо настаје када се на земљишту граде путеви, инфраструктурни и други објекти у јавном интересу и ако не постоји решење о експропријацији земљишта, односно његовом изузимању из поседа, због чега тужиља, као власник земљишта не може да трпи штетне последице, јер надлежни орган није спровео управни поступак и донео решење о експропријацији, који би био основ за исплату новчане накнаде, па је стога тужени, на основу члана 10. став 2. и 7. Закона о јавној својини, у обавези да тужиљи исплати одговарајућу накнаду. Висина ове накнаде, која тужиљи припада на основу члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију и на основу члана 58. Устава Републике Србије одређена је у складу са налазом и мишљењем судског вештака.

Нису основани наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права, засновани на ставу да није обвезник накнаде, јер ниједном својом радњом није лишио тужиљу њеног права својине. Наводи су неосновани, јер је тужени титулар права јавне својине на спорном земљишту, које је фактички (без правноснажног решења о експропријацији, односно изузимању из поседа) претворено у добро у општој употреби – улицу, која је за такву намену предвиђена и одговарајућим планским актом, а стим у вези је и обвезник накнаде.

Тужени у ревизији понавља примедбе на налаз и мишљење судског вештака, чиме се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа, због чега се ревизија не може изјавити на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Супротно наводима ревизије, одлука о трошковима поступка донета је правилном применом члана 153. и 154. ЗПП.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић